

Nejúvažnější a nejčetnější nedostatky zjištěné v hospodaření příspěvkových organizací Kraje Vysočina následnými veřejnosprávními kontrolami v roce 2018

Porušení rozpočtové kázně podle § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

- neprokázání účelu použití finančních prostředků
- použití rezervního fondu namísto fondu investic
- použití fondu investic na výdaj, který měl být hrazen z provozních prostředků
- poskytnutí daru z FKSP zaměstnanci mladšímu 50 let k životnímu výročí
- použití FKSP na účel nevymezený vyhláškou č. 114/2002 Sb.
- použití rezervního fondu na akci pro zaměstnance a externí spolupracovníky v rozporu s § 30 zákona č. 250/2000 Sb.
- poskytnutí daru zaměstnancům v rozporu s § 37 zákona č. 250/2000 Sb.

Finanční kontrola (zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, vyhláška č. 416/2004 Sb.)

- vnitřní předpisy k vnitřnímu kontrolnímu systému neaktualizovány, neupraveny dvě fáze před/po vzniku nároku/závazku, nesprávně nastaveny postupy a vymezeny odpovědnosti a pravomoci
- výkonem průběžné a následné řídicí kontroly dle vnitřního předpisu pověřeno oddělení interního auditu
- funkcí příkazce operace pověřeni a vykonávali ji zaměstnanci, kteří nebyli vedoucími zaměstnanci
- neprovedení/nedoložení záznamů o provedení předběžné řídicí kontroly před vznikem nároku příkazcem operace při prodeji majetku
- neprovedení/nedoložení záznamů o provedení předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku příkazcem operace a správcem rozpočtu – u nákupu majetku, cestovních příkazů, nákupu pohonných hmot atd.
- předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku neprokázána záznamem o schvalovacím postupu správce rozpočtu zejména u veřejných zakázek, smluvních vztahů, pracovněprávních vztahů, cestovních příkazů, drobných nákupů
- jako předpokládaná výše výdaje byla do záznamu o předběžné řídicí kontrole před vznikem závazku doplňována zpětně skutečná výše
- nesprávné využití institutu limitovaného příslibu na operace a závazky, jejichž věřitel a výše byla předem známa
- předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku neprokázána záznamem o schvalovacím postupu příkazce operace, hlavní účetní zejména u hotovostních úhrad
- časový nesoulad mezi doloženým a správným okamžikem provedení dané fáze předběžné řídicí kontroly
- následná řídicí kontrola neprováděna / nedoložen záznam o jejím provádění
- nezveřejnění smluv nebo objednávek prostřednictvím registru smluv resp. nezveřejnění ve strojově čitelném formátu nebo stanovené lhůtě
- neprováděna kontrola návaznosti výkazů práce z jednotlivých pracovních poměrů zaměstnance při zjištění souběhu vyplacení odměn z uzavřené dohody s platem z hlavního pracovního poměru za stejnou dobu
- k disponování s peněžními prostředky na bankovních účtech zmocněn pouze jeden zaměstnanec bez zajištění kontroly jiným pověřeným zaměstnancem
- nedoložení kalkulací cen zboží a služeb prodávaných a poskytovaných organizací
- neprovedení kontroly ve všech krocích zpracování faktur a úhrad
- neověřovány fakturované částky na smluvní ujednání
- pravidelná měsíční úhrada služby v paušální částce, aniž byla služba využita

- dlouhodobé neodstranění nedostatku a neplnění opatření přijatých k odstranění nedostatků zjištěných opakovaně kontrolami
- využívání platební karty k bankovnímu účtu organizace k soukromým účelům se zpětnou úhradou organizaci
- riziko pořízení dodávek a služeb plněných nikoli pro organizaci, ale pro soukromou potřebu využíváním platební karty k bankovnímu účtu organizace k soukromým účelům
- zásadní selhání vnitřního kontrolního systému s důsledkem vzniku škody organizaci ve výši neoprávněného použití peněžních prostředků bez prokázání účelu použití
- zjištěnými nedostatky v hospodaření prokazováno formální provádění řídicí kontroly odpovědnými zaměstnanci

Ostatní právní předpisy (zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o FKSP, ...)

- vykonávání stejného druhu práce zaměstnanci na základě hlavního pracovního poměru i dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr
- stanovení a vyplácení příplatků v nižší/vyšší než nárokové částce
- neproplácení nároků na příplatky – za práci v sobotu a v neděli, za noční práci
- neoprávněné vyplácení příplatků za noční práci, platu za práci přesčas
- proplacení odměny v nižší než sjednané výši dle dohody o provedení práce
- odpracování většího rozsahu práce zaměstnancem na základě dohody o provedení práce, než stanoví zákoník práce
- vyplacení odměny zaměstnanci bez písemné dohody o provedení práce
- chybějící resp. nedostatečné odůvodnění vyplacení odměn zaměstnancům
- chybějící evidence pracovní doby některých zaměstnanců
- zaměstnanci nebyli písemně informováni o důvodu změny skutečností uvedených v platovém výměru
- platové výměry podepsány a převzaty zaměstnanci až po jejich účinnosti
- neproplácení nároků na cestovní náhrady při tuzemských pracovních cestách
- vyplacení cestovních náhrad zaměstnancům v nižší resp. vyšší částce, než činil nárok při tuzemských i zahraničních pracovních cestách
- proplacení cestovních náhrad z provozních prostředků studentovi, který nebyl k organizaci v žádném pracovním poměru
- nevyúčtování vyplacených záloh na pracovní cesty
- vyplacení příspěvku na stravování z FKSP i zaměstnancům, kteří v místě výkonu práce neodpracovali alespoň 3 hodiny
- úprava poskytování darů z FKSP vnitřním předpisem v rozporu s vyhláškou o FKSP
- nezveřejnění výše skutečně uhrazených cen za plnění smlouvy na profilu zadavatele u veřejných zakázek, jejichž cena přesáhla 500 tis. Kč bez DPH

Předpisy Kraje Vysočina (zásady zastupitelstva kraje, pravidla rady kraje, usnesení zastupitelstva a rady kraje)

- nesestavení seznamu rizik podle stupně významnosti pro účely řízení rizik v organizaci
- chybějící souhlasy zřizovatele k uzavření smluv o nájmu a výpůjčce na dobu delší než 1 rok/na dobu do 1 roku s automatickou prolongací
- vyřazení nepotřebného majetku v pořizovací ceně nad 100 tis. Kč bez souhlasu zřizovatele
- vyřazení majetku bez písemného rozhodnutí statutárního orgánu organizace o nepotřebnosti majetku resp. písemně rozhodnuto až po okamžiku likvidace majetku
- neodvedení příjmů z prodeje svěřeného majetku zřizovateli
- neevidování smluv o nájmu a výpůjčce, darovacích smluv na Portálu PO
- použití prostředků fondu investic na účel neodsouhlasený zřizovatelem ve finančním plánu
- odpisové plány neobsahovaly veškeré stanovené náležitosti
- odepisování majetku nesprávnými odpisovými sazbami
- nedodržován předpis zřizovatele pro zadávání veřejných zakázek, zejména:

- neuzavření písemných smluv na plnění přesahující hodnotu 50 tis. Kč bez DPH
- nezadány veřejné zakázky malého rozsahu na plnění splňující znaky VZ MR
- chybějící čestná prohlášení členů komise
- neprokázáno odeslání výzvy nejméně 4 dodavatelům
- zpráva o posouzení a hodnocení nabídek neobsahovala všechny předepsané údaje
- smlouvy neobsahovaly ustanovení obchodních podmínek dle předpisu zřizovatele

Účetnictví (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláška č. 410/2009 Sb., ČÚS pro vybrané účetní jednotky, vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci)

- nesprávné postupy účtování – např. o darovaném majetku, tvorbě a použití FKSP
- zaznamenávání majetku, závazků, nákladů a výnosů na nesprávné syntetické účty
- neúčtování o podmíněných pohledávkách/závazcích ze smluv o nájmu a výpůjčce, o kterých má organizace povinnost účtovat v knize podrozvahových účtů při nestanovení významnosti informace vnitřním předpisem
- časové nerozlišení nákladů a výnosů při nestanovení významnosti informace vnitřním předpisem
- neúčtování o daru přijatém formou služby
- neexistence přehledu o skutečném zůstatku hotovosti pro průběžnou kontrolu správnosti jeho zaúčtování
- záměnou příjmů a výdajů v pokladní knize byl ovlivněn skutečný a evidenční zůstatek hotovosti v pokladně
- nevedení záznamů v pokladní knize chronologicky
- zařazení majetku a účtování o něm do nesprávného druhu majetku
- zařazení majetku do užívání dle účetnictví a do majetkové evidence v rozdílný okamžik
- zařazování / vyřazování majetku z majetkové evidence průběžně a z účetnictví souhrnně měsíčně bez úpravy postupu vnitřním předpisem
- majetková evidence neobsahovala veškeré položky majetku pořízené organizací
- nezajištění jednoznačné identifikace majetku v jeho evidenci
- nesprávné ocenění majetku - bez nákladů souvisejících s pořízením resp. vč. nákladů nezahrnovaných do ocenění
- nesprávné odepisování majetku od měsíce zařazení
- neprůkazný způsob a okamžik vyřazení majetku
- zařazení / vyřazení majetku do / z účetní a majetkové evidence k nesprávnému okamžiku oproti skutečnosti
- neúčtování o vyřazení majetku ke dni skutečné likvidace s vlivem na výsledek hospodaření
- o vyskladněném zboží účtováno až v následujícím účetním období s vlivem na výsledek hospodaření
- výsledek hospodaření za hlavní a doplňkovou činnost i v rámci jednotlivých doplňkových činností nepodařoval věrný a poctivý obraz:
 - kalkulace nákladů doplňkových činností
 - o nezpracovány/nedoloženy
 - o neobsahovaly všechny přímé i režijní náklady související s jejich výkonem
 - nestanovení klíčů resp. neprůkaznost nastavení klíčů pro rozúčtování nákladů mezi hlavní a doplňkovou činností
 - náklady doplňkové činnosti zúčtovány v kalkulované resp. odhadnuté, nikoli skutečné výši
 - chybné rozúčtování nákladů mezi hlavní a doplňkovou činností
 - o jedné doplňkové činnosti účtováno v rámci jiné doplňkové činnosti
 - o doplňkové činnosti účtováno v rámci hlavní činnosti

Ostatní nedostatky

- nedostačující nastavení systému evidence smluv a jeho nepřehlednost
- nedoložení smluv nebo jejich dodatků
- bezúplatné užívání cizího majetku bez smluvní úpravy

- nájemní smlouva na užívání služebního bytu zaměstnancem neuzavřena
- neprovádění vyúčtování přijatých záloh na energie, topení a vodu k pronajímaným služebním bytům
- neprokázání výkonu práce zaměstnancem na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr v jinou dobu, než byl výkon práce na základě pracovní smlouvy
- nevyhotovování výkazů o skutečné době výkonu práce
- dlouhodobé neřešení rozdílu mezi zůstatkem FKSP a zůstatkem peněžních prostředků fondu
- nedodržování postupů stanovených vnitřními předpisy resp. rozpor mezi skutečnými postupy a úpravou vnitřním předpisem
- chybné nebo neúplné nastavení vnitřních předpisů – v rozporu s právními předpisy, odvolávky na neplatné právní předpisy, neupraveny konkrétní postupy prováděné organizací v hlavní i doplňkové činnosti
- zaměstnanec odpovědný za autoprovoz neměl tuto odpovědnost stanovenou pracovní náplní ani jiným dokumentem
- neproškolení řidičů referentů v rozporu s vnitřním předpisem
- neprůkazná evidence autoprovozu resp. nedoložena dokumentace k autoprovozu – neprůkazné užívání služebních vozidel, účel jízd
- knihy jízd neobsahovaly úplné záznamy
- rozpor mezi záznamy autoprovozu a cestovními příkazy zaměstnanců
- nesledování spotřeby pohonných hmot služebních vozidel resp. neřešeny výrazné odchylky skutečné spotřeby od stanovených norem
- sledovaná spotřeba pohonných hmot nebyla dále vyhodnocována
- pravidelné / opakující se překračování pokladního limitu
- nevyhotovování písemných cestovních příkazů při tuzemských pracovních cestách s délkou trvání do 5 hodin bez úpravy vnitřním předpisem
- nevyhotovování písemných cestovních příkazů při pracovních cestách s délkou trvání nad 5 hodin s důsledkem neprůkaznosti vzniku nároku na cestovní náhrady
- nezaznamenávání nepřítomnosti na pracovišti zaměstnanci v docházkovém systému bez úpravy konkrétního postupu vnitřním předpisem
- nezajištění vzájemné vazby mezi prvotními doklady o nákupu osobních ochranných pracovních prostředků a kartami zaměstnanců
- osobní ochranné pracovní prostředky zaměstnancům propláceny ve vyšší hodnotě, než stanovil vnitřní předpis

Příčinami nedostatků byly v mnoha případech systémové nedostatky v nastavení a funkčnosti řídicích a kontrolních mechanismů. O kontrolních zjištěních byly protokoly vč. souhrnu nedostatků informovány zřizovatelské odbory a vedení krajského úřadu.